

Н. Станевъ

С Т О Г О Д И Н И отъ Велчовата завѣра

Тъкмо преди 100 години, на разпетия петъкъ преди Великденъ 1835 година, въ Велико Търново, старата българска столица, станало едно страшно събитие. Обесени били отъ турцитѣ петима смѣли българи, които работили за освобождението на България и гласѣли да дигнатъ всенародно възстание най-напредъ въ Търновския окръгъ, че следъ това и въ другите окръзи.

По Гергьовденъ тази година въ Търново ще има голѣмъ народенъ съборъ и празникъ, за да се прославятъ дѣлата на загиналите родолюбци и да се изпѣе „Вѣчна паметъ“ за борцитѣ, пострадали за народното добро.

* * *

Отъ 1800 до 1835 година на Балканския полуостровъ всички християнски народи (сърби, българи, арменци, власи, па и евреитѣ) се надѣвали да се освободятъ отъ турското иго. Народитѣ вече не могли да търпятъ грабежитѣ, палежитѣ и убийствата, що вършили кърджалии еничери, даалии, делибашии, крайове и какви не лоши турци, що идѣли на команди отъ Анадола, за да се хранятъ на готово отъ труда на християнитѣ.

Най-напредъ възстанали сърбитѣ презъ 1804 г. Тѣхниятъ князъ Кара Георги повель народа да се бори за своето освобождение.

Следъ сърбитѣ възстанали гърцитѣ презъ 1821 г. Гърцитѣ нарекли своето възстание *Завѣра*, сир. борба за *въра християнска*.